

og 17 og vice versa, end § 9 i Loven af 1856. Det bestemmes nu her i § 17, at første Gang en Lærer søger Ansættelse som Førstelærer, skal han have en vis Alder, og dernæst skal han have sin Skolekommissions Anbefaling for, at han i mindst 4 Aar har virket som en dygtig Lærer og har opført sig paa en moralsk passende Maade. Det siges dernæst i § 16, at de kaldsberettigede skulle se efter og udskyde dem, der ikke opfylde Betingelserne i § 17; men der er her visseligen en Mangel i § 17, idet det efter min Mening vilde have været særdeles hensigtsmæssigt, om der var sagt direkte i § 17, at ved enhver Ansøgning og ikke blot ved den første, skulde den vedkommende Ansøger bilægge sin Ansøgning med en Anbefaling fra sin Skolekommission om, at han havde de fornødne moralske Kvalifikationer og den fornødne Lærerdygtighed. Havde man sagt det § 17, og havde de kaldsberettigede i Henshold hertil kunnet udskyde den, der ikke havde denne Anbefaling, havde man efter min ringe Formening fuldstændig kunnet undvære hele det Stykke i § 16, der tillader de kaldsberettigede at tilbagevise Kommunernes Indstilling. Det har man nu ikke gjort, og derfor maa der i § 16 findes noget saadant, som der nu staar: „Finder den kaldsberettigede i Henseende til udvist Lærerdygtighed og moralsk Vandel ingen af de indstillede skikket eller værdig til Embedet, tilbagesendes Indstillingen osv.“ Nu maa det jo forstaas saaledes, at de kaldsberettigede maa være berettigede til, for at de i det hele taget kunne gøre denne deres Ret gældende, at forlange, at Ansøgerne skulde bilægge deres Ansøgning med de tilbørlige Attester og Anbefalinger om moralsk Vandel og Lærerdygtighed. Det maa antages for nødvendigt, gøre de ikke det, maa de siges ikke at kunne komme i Betragtning. Saa langt er alt klart og tydeligt; men saa komme vi til et Punkt, der ikke er klart og tydeligt, men lidt taaget. Nu haaber jeg ganske vist ligesom den højtærede Minister, at alt skal gaa vel, og at vi maa kunne undgaa al Strid paa dette Punkt. Men for saa vidt har det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen) Ret, at det jo ikke kan nægtes, at

hvad den ærede Ordfører her siger, eller hvad den ærede Ordfører oppe i Landstinget siger — det er maaske ikke ganske overensstemmende — eller hvad den højtærede Minister siger, det er jo ikke det, det kommer an paa, naar man til syvende og sidst skal til at fortolke Loven; men saaledes som Loven er affattet, det er det afgørende. Den højtærede Minister oplyste jo, at det omtalte Tilfælde kun var fremkommet en 4—5 Gange i de forløbne 40 Aar, og jeg haaber ogsaa, at det ikke vil fremkomme i Fremtiden, men som Loven nu er affattet, tør man ikke udsige dette med absolut Vished. Hermed skal jeg slutte, idet jeg er glad over, at jeg ser mig i Stånd til at stemme for Loven, som jeg haaber vil virke til Skolevæsenets gode Udvikling her i Landet.

R. Claussen: Jeg skal ikke trætte det høje Ting med mange Ord, min Stilling er saa bekendt, at jeg ikke atter behøver at fremstille den. Jeg kan i alt væsentligt slutte mig til min ærede Sidesmands Udtalelser. Jeg har tidligere paa vist, at de Fordele, som man saa stærkt har fremhævet, ikke i Virkeligheden ere til Stede. Naar den ærede Ordfører mente, at Loven ikke vilde medføre større Udgifter for Kommunerne, vil jeg erindre om, at de Kommuner, hvis Skolevæsen skal udvides, ville faa større Udgifter. Det er jo ikke derpaa, det kommer an, at de større Udgifter gaa ud af Statskassen, vi faa det dog alle at føle alligevel, thi Statskassen og Kommunekassen ere egentlig et og det samme, det er et rent Skuffespørgsmaal. Naar vi nu baandlægge et Par Millioner om Aaret og Udgifterne til Skolevæsenet efterhaanden stige, skulle vi nok faa det at mærke enten ved Skatterne eller ogsaa derved, at vi maa mangle nyttige Reforme. Jeg vil derfor som hidtil protestere mod Loven, og jeg vil stemme mod den.

Ordføreren (J. C. Christensen): Alt i denne Verden er jo relativt. Straks da jeg begyndte at gøre Notater, noterede jeg en hel Del, som jeg tænkte at svare det ærede Medlem for Assens (Berntsen), idet han jo ikke havde saa ganske faa Indvendinger at gøre mod Forslaget, skønt han vilde